

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7P/137/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823232304
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823232304.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. A., N.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky - N. A., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, A., právne zastúpenej: JUDr. Liliانا Smiešková Kazerooni, advokátka so sídlom Mariánske námestie 21, Žilina a otca - Q. A.Í., N.. XX.XX.XXXX, C. A. F. XXX, V., maloletý bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30794536, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v tomto prípade o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I/ Súd dočasne zveruje maloleté dieťa: V. A., N.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

II/ Otec Q. A.Í., N.. XX.XX.XXXX, je povinný platiť na výživu maloletého V. A., N.. XX.XX.XXXX, sumou 100Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného z a m i e t a .

III/ Toto neodkladné opatrenie je platné do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ktorá je vedená na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7P/137/2023.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.12.2023 prostredníctvom právneho zástupcu žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý dočasne zveruje do osobnej starostlivosti matky. Otec je povinný mesačne prispievať na výživu maloletého dočasne sumou 200Eur, a to k rukám matky do 15-tého dňa mesiaca vopred. Zároveň súdu dňa 15.11.2023 pred doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka podala aj návrh vo veci samej na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, v ktorom podanom návrhu žiadala, aby súd maloletého sa zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 400- € mesačne vopred k rukám matky a to od podania tohto návrhu. Tiež navrhla, aby súd upravil styk otca s dieťaťom tak, že otec je oprávnený na styk s maloletým každý nepárny víkend od soboty 9:00 hod., kedy si prevezme maloletého v mieste bydliska matky do 18:00 hod., kedy odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska a od nedele 9.00 hod. nasledujúceho dňa, kedy si maloletého prevezme v mieste bydliska matky do 18:00 hod., kedy odovzdá maloletého matke v mieste bydliska matky, a to všetko okrem nepárneho víkendu pripadajúceho na Vianoce (24.12), prvý sviatok vianočný (25.12), Silvestra (31.12) a Nového roka (1.1), Veľkonočnej nedele, kedy bude maloletý u matky. K návrhu matka pripojila rodný list maloletého V. A., N.. XX.XX.XXXX, rozpis mesačných výdajov a to: na bývanie, stravu, oblečenie, poisťka na auto, paušál, drogéria a kozmetika. Zároveň uviedla aj mesačné výdavky maloletého, a to pampersky, bývanie, strava, poisťky, oblečenie, výlety, lieky, hračky, drogéria a kozmetika, škôlka od 02/2024.

2. Návrh matka odôvodnila tým, že otec maloletého prestal matke hradiť výživné na maloletého, aj to v sume svojvoľne stanovenej 150,- €. Matka v mesiaci október 2023 písomne kontaktovala otca, a pýtala sa ho, z akého dôvodu jej neuhradil výživné v danom mesiaci, pričom otec na SMS správu matky odpovedal, že zabudol. Do dnešného dňa však otec neuhradil viac žiadne výživné, pričom matka celú starostlivosť o maloletého zabezpečuje sama. Má za to, že keďže k dnešnému dňu nebolo stanovené výživné, otec sa dobrovoľne na tomto už nepodieľa, že daná naliehavá potreba jeho úpravy na čas do rozhodnutia vo veci samej.

Matka maloletého je toho času na rodičovskej dovolenke, čo je jej jediný príjem spolu s prídavkami na dieťa. Otec je podľa vyjadrení matky živnostníkom, a jeho plat reálny (nie to čo zdaňuje) je cca okolo 3.500,- €-4.000,- €. Matka nepoberá daňový bonus a nemá vedomosť o tom, či otec ho poberá.

Vzhľadom na vyššie uvedené týmto navrhuje súdu, aby nariadil toto neodkladné opatrenie, nakoľko má za to, že je bezprostredne ohrozená výživa maloletého a to v sume, ktorá je podľa jej názoru reflektujúca aj právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, a teda v tomto prípade otca, ktorého životná úroveň je nepochybne vysoká.

3. Súd uznesením č.k. 7P/137/2023-22 zo dňa 07.12.2023 ustanovil maloletému dieťaťu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo za opatrovníka pre toto konanie.

4/ Súd sa oboznámil pre potreby rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s návrhom a k nemu priloženými prílohami z ktorých zistil nasledovný skutkový stav:

Z rodného listu maloletého je osvedčené, že maloletý V. A., N.. XX.XX.XXXX, je dieťaťom rodičov N. A., N.. XX.XX.XXXX a Q. A.K., N.. XX.XX.XXXX. Z návrhu matky vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Matka je s maloletým dieťaťom na rodičovskej dovolenke a jej mesačný príjem pozostáva z rodičovského príspevku, ku ktorému poberá prídavok na dieťa. Mesačné výdavky matka špecifikovala v rozpise mesačných výdavkov (čl. 2-rub), kde tieto vyčíslila pokiaľ ide o výdavky na mal. dieťa v sume spolu 506,80Eur, kde najvyššiu položku z uvádzaných uvádzala náklady na stravu v sume cca 150Eur mesačne. Ďalšie mesačné výdavky maloletého podľa rozpisu matky pozostávajú z nákladov na pampersky v sume 80-100Eur, bývanie 50Eur, poisťky 63,80Eur, oblečenie 80Eur, výlety 10Eur, lieky 10Eur, hračky 10Eur, kozmetika 13Eur, škôlka od 02/2024 70Eur.

Z lustrácie v Sociálnej poisťovni má súd preukázané, že otec mal. je samostatne zárobkovo činná osoba, pričom jeho vymeriavací základ od januára 2023 predstavuje mesačnú výšku 605,50Eur.

Zo správy ÚPSVR v Námestove zo dňa 21.12.2023 má súd preukázané, že matka je poberateľkou rodičovského príspevku, ktorý od augusta 2023 poberá vo výške 473,30Eur mesačne a prídavku na mal. dieťa vo výške 60Eur mesačne, teda mesačný príjem matky predstavuje sumu 533,30Eur.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach § 360 až 369 CMP, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP.

10. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 62 ods. 1 a od. 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú

na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o dočasnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

14. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie ako náhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba neodkladnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Neodkladné opatrenie v zásade nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a je dôvodné ho nariadiť vtedy, ak má súd osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňatý z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné ho uplatniť teda len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

15. V danom prípade bola osvedčená existencia vyživovacej povinnosti otca voči mal. V. A., N.. XX.XX.XXXX. Z návrhu matky je zrejmé, že rodičia spolu nežijú a mal. je v starostlivosti matky. I keď matka neosvedčila tvrdenú výšku mesačných výdavkov na mal. v jej rozpise výdavkov dokladmi preukazujúcimi správnosť a existenciu výdavkov, už zo skutočnosti, že matka je poberateľkou len rodičovského príspevku vo výške 473,30Eur mesačne a prídavku na dieťa vo výške 60Eur a maloletému, ktorý s ňou býva v spoločnej domácnosti zabezpečuje každodennú starostlivosť, vyplýva, že hradí náklady na stravu, bývanie, oblečenie, plienky a ostatné výdavky. Po odpočítaní primeraných nákladov na bežné výdavky dieťaťa, ktoré platí len matka, z príjmu matky jej ostane len minimálna čiastka na jej vlastné živobytie. Otec maloletého od októbra 2023 na výživu mal. neprispel žiadnou sumou. Zároveň má súd z lustrácie v Sociálnej poisťovni preukázané, že otec mal. je samostatne zárobkovo činná osoba, pričom jeho vymeriavací základ od januára 2023 predstavuje mesačnú výšku 605,50Eur. Matka teda nemá k dispozícii dostatočnú sumu na úhradu svojich a synových výdavkov na pokrytie ich nevyhnutných životných potrieb (ako strava, bývanie, ošatenie a obuv, hygiena, nevyhnutné výdavky na liečbu).

Preto súd vyhovel návrhu matky a neodkladným opatrením zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca platiť na výživu mal. V. A., N.. XX.XX.XXXX, sumou 100Eur mesačne, ktorú súd považuje za dostatočnú z hľadiska zabezpečenia základných životných potrieb dieťaťa. Súd poukazuje nato, že hoci v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné rozhodné skutočnosti spoľahlivo preukázať, ale je potrebné ich aspoň osvedčiť. Pokiaľ aj matka dieťaťa tvrdila, že otec má priemerný mesačný príjem 3500 Eur, súd o tom doposiaľ nemá žiadny dôkaz, pretože ohľadne príjmu otca vzhľadom na krátkosť procesnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia si súd mohol zabezpečiť len lustráciu zo Sociálnej poisťovne, kde však z tejto lustrácie takýto vysoký príjem otca nevyplýva. Tiež súd zdôrazňuje, že v prípade rozhodovania o výživnom v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd určuje len výživné v nevyhnutnej miere, teda to nemožno stotožňovať s určením výživného v konaní vo veci samej, kde sa súd riadi kritériami odôvodnených potrieb oprávnenej osoby a možností a schopností povinnej osoby a tiež zohľadňuje

zásadu, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Súd je názoru, že vzhľadom na príjem matky a primerané náklady na výživu mal. dieťaťa, ktoré je doma v starostlivosti matky, matka netvrdila žiadne jeho zdravotné problémy, t.j. súd má za osvedčené, že dieťa má len bežné potreby, na určenie výživného v nevyhnutnej miere je primeraná čiastka 100 Eur mesačne. Súd zdôrazňuje, že výška výživného určená neodkladným opatrením neprejudikuje konečnú výšku výživného, nakoľko v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému bude súd zisťovať celkové možnosti a schopnosti otca, predovšetkým jeho príjmové a majetkové pomery a v závislosti od zistení ďalej určí konečnú výšku výživného, kde zohľadní aj ďalšie výdavky maloletého dieťaťa, predmetné rozhodnutie súdu teda nie je konečné. Keďže súd má za to, že výška výživného na maloleté dieťa, ktorú matka navrhla nariadiť neodkladným opatrením otcovi, nezodpovedá zákonnému kritériu ustanovenému v § 366 CMP, súd vo zvyšku návrh matky ako nedôvodný zamietol.

16. Súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu matky maloletého dieťaťa na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7P/137/2023, keďže matka pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj návrh vo veci samej, o ktorom zatiaľ rozhodnuté nebolo.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d/, § 362 ods. 1 CSP) písomne.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Toto rozhodnutie je vykonateľné doručením. (§ 332 ods. 1 CSP).